

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 332/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **advokaTT s.r.o.**, Nerudova 14, Košice, zastúpeného M law firm s. r. o., Žižkova 2073/19, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III sp. zn. 60Cb/9/2024 zo 4. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením mestského súdu o výške trov konania, ktoré navrhuje zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka mala v konaní o zaplatenie 345,05 eur s príslušenstvom a o zaplatenie zmluvnej pokuty vedenom pred mestským súdom pod sp. zn. 60Cb/9/2024 procesné postavenie žalobkyne. Rozsudkom z 24. septembra 2025, právoplatným 28. októbra 2025, mestský súd žalobnému nároku sťažovateľky v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu trov v rozsahu 100 %.

3. Uznesením z 11. novembra 2025 mestský súd obsadený vyšším súdnym úradníkom rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania 245,07 eur. Hodnotu jedného úkonu právnej služby určil s poukazom na § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) z výšky žalovanej sumy.

4. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľka podala sťažnosť podľa § 239 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci, keďže vyšší súdny úradník opomenul priznať náhradu cestovného a náhradu za stratu času. Poukázala na to, že 6. novembra 2025 jej bola doručená doložka právoplatnosti rozsudku a o štyri pracovné dni (12. novembra 2025) na to zaslala súdu vyčíslenie trov právneho zastúpenia vrátane cestovného a náhrady za stratu času.

5. Mestský súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol ako nedôvodnú podľa § 250 ods. 1 CSP. Na podklade judikatúry ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 109/2020 a sp. zn. IV. ÚS 440/2025) vyhodnotil, že postup vyššieho súdneho úradníka, ktorý nepriznal trovy konania spočívajúce v náhrade za stratu času za cestu na pojednávania a cestovné náhrady, bol správny. Konštatoval, že zo spisu nevyplýva, aké a či vôbec bolo použité motorové vozidlo a ani jeho spotreba na cestu na pojednávania, a rovnako ani čas potrebný na dopravu do sídla súdu. Pritom akcentoval, že ide o trovy konania, ktoré mala iniciatívne preukázať sťažovateľka. Podľa názoru súdu sťažovateľke nebránila žiadna objektívna okolnosť predložiť vyúčtovanie hneď po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej. Poukázal aj na to, že medzi vyhlásením rozsudku a rozhodnutím o výške trov konania uplynul viac ako jeden mesiac. Akékoľvek dodatočné účtovanie súd považoval za neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v rámci svojej sťažnostnej argumentácie označila argumentáciu mestského súdu o tom, že zákon stranám neukladá povinnosť vyčísliť trovy konania, ktorých vyčíslenie je ponechané výlučne na súd za takú, ktorá nemôže z ústavnoprávnej hľadiska obstáť. Použila pri tom argument, že skutočnosť, ak zákon neustanovuje povinnosť a ani lehotu na ich vyčíslenie, nemôže ísť na ujmu úspešnej strane konania. Naopak, určením lehoty na vydanie rozhodnutia v § 262 ods. 2 CSP zákonodarca vyjadril, že procesné riziko spojené s časovým aspektom rozhodovania nemožno prenášať na stranu. Za rozporný s princípom právnej istoty považuje taký formalistický výklad, ktorý vedie k odopretiu zákonného nároku len preto, že súd rozhodol skôr, než sa oboznámil s vyčíslením trov.

7. Ďalšia námietka súvisí s nesprávnym právnym posúdením nároku na náhradu za stratu času, nemajúcim oporu v skutkovom stave veci a ani v platnej právnej úprave, keďže bolo nepochybné, že sídlo právneho zástupcu je odlišné od sídla mestského súdu. Sťažovateľka zastáva názor, že tým dochádza k neprimeranému a formalistickému preneseniu dôkazného bremena na úspešnú stranu v situácii, ak vznik nároku na náhradu za stratu času vyplýva priamo zo skutočností zrejmych z povahy veci a priamo zo súdneho spisu. Cituje pritom názor ústavného súdu v náleze sp. zn. II. ÚS 563/2020 z 25. februára 2021, podľa ktorého je možné priznať náhradu za stratu času aj bez detailného preukazovania. Argument súdu o tom, že sa právny zástupca sťažovateľky mohol v meste sídla súdu zdržiavať aj z iného dôvodu spätého s výkonom jeho funkcie, považuje za čisto hypotetický, bez opory v dokazovaní, ako aj za prejav svojvôle a v rozpore s princípmi spravodlivého súdneho konania. V tejto súvislosti dodáva, že Civilný sporový poriadok a ani vyhláška neukladajú povinnosť preukazovať vykonávanie inej pracovnej činnosti v meste sídla súdu pred alebo po pojednávaní.

8. Sťažovateľka tiež tvrdí, že napadnuté rozhodnutie v spojení s uznesením vyššieho súdneho úradníka sú zaťažené nedostatkom riadneho odôvodnenia rozhodnutia, keď absentujú dôvody nepriznania nároku na náhradu trov konania pozostávajúceho z cestovného a straty času, resp. absencia vysvetlenia, prečo nie je známa skutočnosť týkajúca sa straty času, ak vyplýva priamo zo súdneho spisu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení jej označených práv podľa ústavy a dohovoru pri rozhodovaní mestského súdu o výške trov právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania, a to z dôvodu nesprávneho a neodôvodneného nepriznania nároku na cestovné a náhrady za stratu času.

10. Špecifickou okolnosťou v danej veci sú časové súvislosti rozhodovania o výške náhrady trov konania; najprv súd obsadený vyšším súdnym úradníkom – vo fáze po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (28. október 2025) – vyčíslil tie trovy konania, o ktorých objektívne zo súdneho spisu vedel. Krátko po vyhotovení tohto uznesenia (11. november 2025) sťažovateľka predložila súdu vyčíslenie cestovných náhrad a náhrady za stratu času (12. november 2025). Kým súd v napadnutom uznesení konštatoval správnosť nepriznaných náhrad, pretože o nich nemal vedomosť, tak sťažovateľka očakávala, že súd v sťažnostnom konaní zohľadní aspoň náhradu za stratu času, ak v čase rozhodovania mohlo byť súdu zrejmé, že sídlo právneho zástupcu sťažovateľky je odlišné od sídla mestského súdu.

11. Ústavný súd, zohľadňujúc sťažnostné námietky smerujúce proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške náhrady trov konania, považuje v prvom rade za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že k problematike trov konania sa stavia nanajvýš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, pričom k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnú dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

12. Súčasne je potrebné upriamiť pozornosť na kritériá prieskumu ústavného súdu v situácii, ak zákonodarca nepovažoval za potrebné podrobiť určitý typ súdnych rozhodnutí prieskumu v rámci systému riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov na úrovni všeobecného súdnictva, ktoré odôvodňuje predpoklad, že týmto rozhodnutiam z pohľadu práva na súdnu ochranu zákonodarca neprikladal rovnaký význam ako rozhodnutiam, pri ktorých taký systém kontroly zaviedol. Preto možno konštatovať, že určitá diferenciácia medzi označenými kategóriami rozhodnutí a ich vád je odôvodnená aj na úrovni ústavnosúdneho prieskumu a rozhodnutia bez predústavnosúdnych prostriedkov nápravy v zásade možno v konaní o ústavnej sťažnosti podrobiť korekcii len v prípadoch ich extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich príslušné konanie (IV. ÚS 423/2023).

13. To znamená, že ústavný súd uplatní svoju kasačnú právomoc len v prípade, ak ústavná sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite.

14. Po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia sudcu nadväzujúceho na rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka o výške priznanej náhrady trov konania ústavný súd konštatuje, že mestský súd sa v prípade sťažovateľky nedopustil takého extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania, ktoré by predstavovalo porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie a vec by tým posunulo do ústavnoprávnej roviny.

15. Súdci podľa argumentácie sťažovateľky (por. bod 6 tohto uznesenia, *pozn.*), vyplýva, že nie celkom dobre rozumie zákonnému konceptu a ustálenej judikatúre ústavného súdu k rozhodovaniu o výške náhrady trov konania; ústavný súd preto pripomína, že z § 262 ods. 2 CSP súdu pred rozhodnutím o výške náhrady trov konania nevyplýva povinnosť vyzývať stranu na vyčíslenie trov konania či predloženie pokladov preukazujúcich ich výšku. Súd má povinnosť vyčísliť tie trovy konania, o ktorých objektívne vie, resp. má povinnosť vyčísliť tie trovy konania, ktorých existencia a výška bola zo spisu v čase rozhodovania jednoznačne zistiteľná (m. m. I. ÚS 483/2022, III. ÚS 191/2020). Treba tiež dodať, že rozhodovanie o trovách *ex offio* nezbavuje stranu a jej advokáta povinnosti poskytnúť súdu vyčíslenie trov, osobitné tých, ktoré súd sám nemôže zistiť z obsahu súdneho spisu (*Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 1067.*).

16. Argumentácia sťažovateľky sa sústredila v podstate na tvrdenia (i) o takom unáhlenom postupe súdu, ktorý viedol k odopretiu jeho nárokov na náhradu trov konania, resp. aj (ii) o nesprávnom nepriznaní (aspoň) náhrady za stratu času, ktorá vyplynula priamo zo skutočností zrejmých z povahy veci a súdneho spisu.

17. Pokiaľ ide námietku súvislosti medzi unáhleným postupom vyššieho súdneho úradníka a formalistickým odopretím trov konania, s týmto sa vysporiadal mestský súd v bode 16 napadnutého uznesenia citujúci relevantné závery ústavného súdu vyslovené v uznesení sp. zn. IV. ÚS 440/2025 z 26. augusta 2025 a ústavný súd k týmto jednoznačným záverom pre danú vec už nemá viac čo dodať.

18. Ďalej treba uviesť, že nemožno považovať za pochybenie mestského súdu, ak sťažovateľka čakala s uplatnením svojich trov nevyplývajúcich zo spisu až do novembra 2025, keď jej bol výsledok konania vo veci samej známy už v okamihu vyhlásenia rozsudku na pojednávaní uskutočnenom 24. septembra 2025, na ktorom sa zúčastnila. Tieto procesné okolnosti vo veci neboli sťažovateľkou spochybnené ani v ústavnej sťažnosti. Vyckávanie, že súd pri určení výšky prihliadne aj na nepreukázané, resp. neuplatnené trovy nemožno považovať za konanie s dostatočnou starostlivosťou a opatrnosťou. Nevyužitá možnosť špecifikovať druh a výšku uplatňovaných trov, ktoré nevyplývajú zo spisu, nemôže viesť k sankcionovaniu všeobecného súdu kasačnou intervenciou ústavného súdu.

19. Zároveň je zrozumiteľná a logická úvaha mestského súdu v bode 15 napadnutého uznesenia, že právny zástupca sa mohol v Bratislave v dňoch pojednávaní zúčastniť aj v súvislosti s iným výkonom svojej profesie. Pokiaľ sťažovateľka namieta hypotetickosť tejto úvahy,

nie je to relevantná argumentácia, najmä ak svojou procesnou pasivitou sama vyvolala možné dohady súdu v súvislosti s touto otázkou; ústavnému súdu je tiež zrejmé, že v tomto postupe by mestský súd neprípustne preberal procesnú iniciatívu patriacu strane sporu požadujúcej trovy konania, ktoré z obsahu súdneho spisu nevyplývali, o to viac, ak bolo v možnostiach a schopnostiach sťažovateľky ich špecifikovať.

20. Z nálezu sp. zn. II. ÚS 563/2020 (jeho bod 40 poslednej vety), na ktorého závery sťažovateľka poukazuje v ústavnej sťažnosti, vyplýva: *„Iná situácia je podľa názoru ústavného súdu pri rozhodovaní o náhrade za stratu času, ktorú bolo možné v prípade sťažovateľa priznať, keďže zo spisu vyplýva, že miesto sídla okresného súdu je odlišné od sídla advokátskej kancelárie a tiež je možné približne určiť, ako dlho trvá presun medzi týmito miestami.“* Ústavný súd v označenom náleze síce konštatoval ústavnú udržateľnosť možnosti priznať náhradu za stratu času, na druhej strane však dispozitívny charakter tohto záveru ústavného súdu nevyhnutne neznamena povinnosť aplikovať dané pravidlo na právnu vec sťažovateľky, ak v právnych záveroch napadnutého uznesenia ústavný súd nezistil nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti (por. bod 19 tohto uznesenia, *pozn.*). Ústavný súd, ktorého úlohou nie je zjednocovať rozdielnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov a ktorý je v zmysle vlastnej judikatúry zdržanlivý vo vzťahu k rušeniu výroku o výške trov konania (por. body 11 až 13 tohto uznesenia, *pozn.*), uzatvára, že samotný nález ústavného súdu s konečnou platnosťou nejudikuje výlučnú ústavnú udržateľnosť premisy, z ktorej vychádza sťažovateľka. Argumentácia sťažovateľky je preto nedôvodná.

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie mestského súdu nevykazuje z ústavnoprávneho hľadiska žiadne nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladali dôvody na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na základe uvedených skutočností ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu